

Methodologische vernieuwingen

1. Opmaak van de statistieken voor de lokale overheidsector: dekkingsgraad van de basisgegevens

Het INR heeft ter gelegenheid van haar publicatie op 30 maart 2012, dankzij een belangrijke vooruitgang in het ter beschikking stellen van basisgegevens, haar methode voor de opmaak van de lokale overheidsstatistieken grondig kunnen herzien. Sinds de publicatie in maart is de dekkingsgraad van de basisgegevens voor de periode 2008 - 2010 verder gestegen door de rechtstreekse aanlevering van de gegevens van de Waalse provincies, een belangrijke Waalse stad en de aanlevering door de Duitstalige gemeenschap van de gegevens voor de gemeenten onder haar toezicht.

Het INR wenst de betrokken toezichthoudende en lokale overheden te bedanken voor hun medewerking en de gerealiseerde vooruitgang. Eurostat heeft tijdens haar "Upstream Dialogue Visit" dat plaatsvond van 5 tot 7 maart 2012 deze vooruitgang vastgesteld, maar eveneens aangegeven dat de dekkingsgraad van de aangeleverde gegevens verder dient te worden verhoogd en de aanlevering van de basisgegevens reeds in 2013 beduidend dient te worden versneld. Het INR heeft de intentie om in het najaar samen met de toezichthoudende besturen te bestuderen op welke wijze een dergelijke versnelling kan worden gerealiseerd.

1.1 Beschikbare gegevens gemeenten en OCMW's

De dekkingsgraad van de gemeenten is sinds de publicatie van maart verhoogd door de aanlevering van gegevens door de Duitstalige Gemeenschap voor alle gemeenten onder haar toezicht. Ook de dekkingsgraad in het Waalse Gewest is over de beschouwde periode beduidend gestegen.

TABEL 3 AANTAL BESCHIKBARE REKENINGEN VOOR DE GEMEENTEN

	Publicatie maart 2012			Publicatie juli 2012		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Aantal Brusselse gemeenten	19	19	18	19	19	19
Dekkingsgraad ¹	100%	100%	97,6%	100%	100%	100%
Aantal Vlaamse gemeenten	307	308	300	307	308	306
Dekkingsgraad ¹	99,6%	100%	98,5%	99,6%	100%	99,8%
Aantal Waalse gemeenten	220	212	206	221	213	224
Dekkingsgraad ¹	84,3%	79,5%	79,2%	90,3%	85,5%	88,7%
Aantal Duitstalige gemeenten	0	0	0	9	9	9
Dekkingsgraad ¹	0%	0%	0%	100%	100%	100%
Aantal Belgische gemeenten	546	539	524	556	549	558
Dekkingsgraad ¹	94,1%	92,8%	91,6%	96,7%	95,4%	96,3%

Bron: INR

1 Op basis van het aantal inwoners.

De dekkingsgraad van de OCMW's is minder goed dan voor de gemeenten, enkel voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er een beduidende verbetering van de dekkingsgraad voor 2010. De Duitstalige Gemeenschap heeft aangegeven dat ze in de nabije toekomst gegevens zal aanleveren voor de OCMW's onder haar toezicht.

TABEL 4 AANTAL BESCHIKBARE REKENINGEN VOOR DE OCMW'S

	Publicatie maart 2012			Publicatie juli 2012		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Aantal Brusselse OCMW's	19	19	7	19	19	18
Dekkingsgraad ¹	100%	100%	28,0%	100%	100%	88,9%
Aantal Vlaamse OCMW's	247	248	259	247	248	259
Dekkingsgraad ¹	83,3%	82,6%	86,9%	83,3%	82,6%	86,9%
Aantal Waalse OCMW's	208	198	133	208	198	143
Dekkingsgraad ¹	77,7%	75,5%	54,1%	77,7%	75,5%	57,8%
Aantal Duitstalige OCMW's	0	0	0	0	0	0
Dekkingsgraad ¹	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Aantal Belgische OCMW's	474	465	399	474	465	420
Dekkingsgraad ¹	82,6%	81,5%	70,0%	82,6%	81,5%	77,3%

Bron: INR

1 Op basis van het aantal inwoners.

1.2 Beschikbare gegevens provincies

Door de rechtstreekse aanlevering van gegevens door de 5 Waalse provincies sinds de publicatie van maart, zijn voor de huidige publicatie voor de periode 2008-2010 nagenoeg exhaustieve gegevens voor de provincies beschikbaar (enkel voor 2010 ontbreken de gegevens voor de provincie Henegouwen).

1.3 Beschikbare gegevens politiezones

Het INR heeft aan de FOD Binnenlandse Zaken gevraagd om de rekeningen van de lokale politiezones te centraliseren. De lokale politiezones zouden op termijn allen omschakelen naar bestanden die een gestandaardiseerde rapportering mogelijk maken. De dekkingsgraad voor de recentste jaren is nog laag¹.

TABEL 5 AANTAL BESCHIKBARE REKENINGEN VOOR DE POLITIEZONES

	Publicatie maart 2012			Publicatie juli 2012		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Aantal politiezones	127	103	30	127	103	50
Dekkingsgraad ¹	80,4%	58,5%	17,0%	80,4%	58,5%	23,4%

Bron: INR

1 Op basis van de totale loonmassa bekendgemaakt bij de RSZPPO.

2. Commissies voor waarborgen

In het Europees systeem van rekeningen (ESR 1995), worden de ontvangen commissies uit hoofde van waarborgen als inkomsten uit de verkoop van diensten behandeld. Zo werden tot nu toe de gestorte vergoedingen van de financiële instellingen voor het gebruik van de staatsgarantie bij interbancaire leningen evenals de bijdrage tot het Bijzonder Beschermingsfonds voor de deposito's, de levensverzekeringen en het kapitaal van erkende coöperatieve vennootschappen als betalingen voor diensten geboekt.

Gezien het belang van de bedragen in kwestie is de vraag gerezen of het logisch is dat dergelijke boekhoudkundige verwerking tot een vermindering van het bbp leidt.

Na overleg heeft Eurostat in de 4e editie van het Handboek "Manual on Government Deficit and Debt" (maart 2012) volgende bepaling voorgesteld: "Alle commissies die de overheid ontvangt in haar hoedanigheid van verstrekker van waarborgen worden ingeschreven als ontvangsten uit de verkoop van diensten (P.131 Betalingen voor overige niet-marktoutput). Deze inkomsten moeten worden gespreid over de duur van de waarborg (principe van vastgestelde rechten). Indien het bedrag van de ontvangen commissies buiten proportie ligt t.o.v. de werkingskosten voor het beheer van het garantiestelsel, zou het verschil tussen de honoraria en de geraamde kosten kunnen worden geregistreerd als overige inkomensoverdrachten (D.75).

Op basis daarvan heeft het INR besloten om de twee bovenvermelde commissies als ontvangsten uit overige inkomensoverdrachten te boeken sinds 2008, het jaar waar ze voor de eerste maal van toepassing werden.

1. Het gebrek aan gegevens voor de politiezones wordt in belangrijke mate opgevangen door het gebruik van de gegevens inzake de loonmassa van de RSZPPO vermits deze ongeveer 83% van de totale uitgaven van de politiezones uitmaken.

3. Premies voor milieuvriendelijke wagens

In de Belgische nationale rekeningen werden de federale premie voor aankoop van een milieuvriendelijke wagen en de Waalse ecobonus voor groene wagens geboekt als overige inkomensoverdrachten (D.75) ten bate van de huishoudens.

Gezien de verschillende behandeling in de diverse landen, heeft Eurostat het onderstaande voorstel voorgelegd aan de werkgroep "Nationale rekeningen" waarbij de betalingswijze ervan (rechtstreeks aan de huishoudens of via verkopers) geen beslissende rol speelt in de analyse.

In het geval van een onvoorwaardelijke premie waarbij de oude wagen uit roulatie wordt genomen en zonder verplichting om een nieuwe wagen te moeten aankopen, is de link tussen de betaling van de premies en de verkoop van wagens zwak. Het effect op de prijzen van de wagens en de productie ervan is niet duidelijk. De bonus moet in dit geval worden geboekt als overige inkomensoverdrachten (D.75) van de overheid aan de huishoudens.

In het geval van een voorwaardelijke premie waarbij de oude wagen uit roulatie wordt genomen met aankoopverplichting van een nieuwe wagen, verhoogt het aantal nieuwe wagens en zijn de huishoudens, de dealers en de producenten de begunstigen van de premies. Eén enkele begunstigde kan derhalve niet worden geïdentificeerd en het is dus niet mogelijk een inkomensoverdracht te boeken. Daarom moet de analyse zich richten op het product (de wagen) en zal de premie worden geboekt als productgebonden subsidies (D.31) die niet aan een specifieke sector dienen te worden toegewezen.

Op basis daarvan heeft het INR besloten om de twee bovenvermelde premies als productgebonden subsidies te boeken. Op dezelfde manier moet de Waalse ecomalus-taks als productgebonden belasting (D.21) worden geboekt. Deze inkomsten worden reeds als dusdanig geboekt, omdat zij al in de belasting op inverteerstelling zijn opgenomen.

Op federaal niveau werd de afschaffing van de premies aangekondigd eind november 2011 en werd zij op 31 december 2011 effectief. De maatregel bleef wel geldig voor wagens die vóór die datum werden geleverd en voor reeds bestelde wagens waarvoor een voorschot was betaald vóór 28 november 2011. Rekening houdende met de vertragingen in de afhandeling van de dossiers, werden de verschuldigde premies voor de in december 2011 geleverde wagens pas in 2012 betaald, maar in de nationale rekeningen worden ze geboekt op het moment van de levering, in casu 2011.